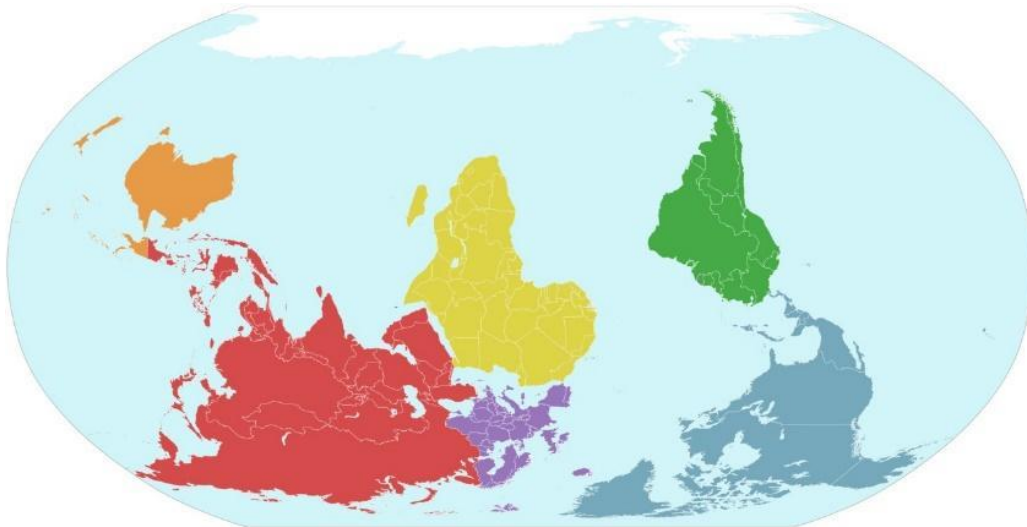

LEKCIJA 3 GLOBALNI JUG - GLOBALNI SEVER

Po spoznavanju globalnega učenja kot koncepta in metode se bomo posvetili temam, ki so v središču globalnega učenja, med njimi kolonizaciji, odnosom moči ter soočanju z in odpravljanju belske nadvlade.

Kot ste verjetno že opazili, v tem tečaju uporabljamo izraza globalni sever in globalni jug za označevanje neenakih globalnih razmerij moči. V akademskih razpravah poteka stara in stalna razprava o izrazih, ki se uporabljajo za razvrščanje držav. Že več kot trideset let poskušajo kritični znanstveniki_ice poudariti razmerja moči, ki so v igri pri označevanju držav. Vprašanja o tem, kdo odloča o oznakah, v čigavem imenu in v čigavo korist, so na tem področju postala resnično pomembna.

Na primer, uporaba izrazov, kot so razvit, v razvoju, manj razvit in nerazvit, za označevanje stopnje gospodarskega razvoja držav, je bila močno kritizirana, ker reproducira en sam ideal razvoja, ki ga močnejše države vsiljujejo šibkejšim. Problematični in zastareli so tudi izrazi prvi, drugi in tretji svet, ki so se pojavili med hladno vojno in se nanašajo na kapitalistični blok, komunistični blok in neuvrščene države. Deloma zato, ker so pomenili tekmo, v kateri želi biti vsak "prvi", kar nas vrača k omejujočim idealom sodobnega razvoja. Kot nadomestek sta bila predlagana izraza večinski in manjšinski svet, ki poudarjata, da pravila igre razvoja določa majhno število držav na podlagi interesov majhnega števila ljudi, ki jim mora preostali svet slediti.

Izraza globalni sever in jug sta se pojavila v okviru Organizacije Severnoatlantske pogodbe (NATO) in imata tudi problematičen prizvok, vendar ju bomo v tem tečaju uporabljali za poudarjanje neenakih razmerij moči med državami z nizkimi in visokimi dohodki. Pedagoška prednost teh izrazov je v tem, da lahko podobo, ki jo vzbujata, še dodatno zapletemo. Na primer, izraz »jug severa« lahko uporabljamo za revnejše ljudi v bogatejših državah, izraz »sever juga« za bogatejše ljudi v revnejših državah, izraz »sever severa« za najbogatejše ljudi v bogatejših državah in izraz »jug juga« za najrevnejše ljudi v najrevnejših državah.

Čeprav večina ljudi verjame, da bogate države podpirajo revnejše države pri njihovem "razvoju", obstaja veliko empiričnih dokazov, ki kažejo, da je ravno obratno. Večina bogastva držav svetovnega severa izvira iz zgodovinskih in sistemskih procesov izkoriščanja, pridobivanja virov, odvzema zemlje, nepoštenih trgovin, prisilnega zadolževanja in vezane pomoči, ki so zasidrani v kolonializmu, imperializmu, neokolonializmu in sistemskem rasizmu, ter jih tudi vzdržuje.

NADALJNI RAZMISLEK:

Kako menite, da to velja za vašo državo?

Kdo je subvencioniral nastanek in "razvoj" vaše države kot države v preteklosti?

Na čigav račun danes še vedno uživamo udobje razvoja?

Kaj opazate v svojem telesu?

Ali čutite stisnjenost, tesnost, napetost, pritisk, mravljinčenje, odprtost ali lahkotnost?

Kje v telesu opazate te občutke? Ali se vaša drža spreminja? Ali se zvijete ali zravnate? Ali stisnete zobe ali približate ramena ušesom?

Kaj vam odzivi vašega telesa razkrivajo o idejah in prepričanjih, ki oblikujejo pripoved o "razvoju"?

Vir: <https://facinghumanwrongs.net/monocultures-of-the-mind-forest-city-walk/>

